

Na podlagi 1. odstavka 28. člena Zakona o računskem sodišču
(ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01)
izdajam

REVIZIJSKO POROČILO

O PRAVILNOSTI IZVRŠEVANJA FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2000

MINISTRSTVA ZA MALO GOSPODARSTVO IN TURIZEM

Številka: 1206-5/01-22

Ljubljana, 30. novembra 2001

I. U V O D

Revizijo izvrševanja finančnega načrta Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem (v nadaljevanju: ministrstvo) v letu 2000 smo izvedli na podlagi ZRacS-1 in Programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča RS v letu 2001 (št. 3104-2/01-1 z dne 9. 3. 2001). Sklep o izvedbi revizije (št. 1206-5/01-4) je bil izdan 2. 7. 2001. Pregled na ministrstvu smo začeli 9. 7. 2001 in ga končali 14. 9. 2001.

Cilj revizije je bil prekusiti

- ali je ministrstvo pravilno izkazalo odhodke v zaključnem računu finančnega načrta za leto 2000;
- ali je ministrstvo izvrševalo finančni načrt za leto 2000 v skladu s predpisi, ki jih mora spoštovati neposredni uporabnik državnega proračuna.

Revidiranje smo izvedli s preskušanjem podrobnosti. Za preskušanje podrobnosti, na katerih temelji izkazovanje odhodkov, in za preskušanje podrobnosti pri izvrševanju finančnega načrta, smo sestavili ustrezne revizijske programe za preskušanje pravilnosti izkazovanja odhodkov ter programe za preskušanje skladnosti odhodkov s predpisi. Pravilnost izkazovanja odhodkov smo preskušali tako, da smo preskušali nastanek odhodkov, točnost evidentiranja in pravilnost razvrščanja odhodkov. Revizijske programe smo uporabili na primerno velikih vzorcih odhodkov. Vzorce, na katerih smo preskušali pravilnost izkazovanja in skladnost odhodkov s predpisi, smo določili po metodi MUS¹. Na ta način smo pridobili ustrezne in zadostne podatke za izrek mnenja o pravilnosti poslovanja ministrstva v letu 2000; pridobljeni podatki nam omogočajo, da v skladu z mednarodno priznanimi standardi revidiranja² podamo mnenje o izkazovanju odhodkov ministrstva za leto 2000 in mnenje o izvrševanju finančnega načrta ministrstva za leto 2000.

Med izvajanjem revizije je bila odgovorna oseba ministrstva dr. Tea Petrin, ministrica.

V letu 2000, na katero se nanaša revizija, pa so bile odgovorne osebe ministrstva:

- Janko Razgoršek, minister, od 1. 1. 2000 do 30. 11. 2000,
- dr. Tea Petrin, ministrica, od 1. 12. 2000 do 28. 12. 2000 in
- dr. Vlado Dimovski, minister za delo, družino in socialne zadeve, poverjen za vodenje ministrstva za čas od 29. 12. 2000 do 12. 1. 2001.

V postopku zaključevanja revizije smo 11. 10. 2001 opravili razčiščevalni sestanek, na katerem ministrstvo ni izpodbijalo razkritij, temveč je podalo dodatna pisna in ustna pojasnila.

¹ MUS je kratica za Monetary Unit Sampling (vzorčenje denarnih enot).

² Napotilo za izvajanje revizij (Uradni list RS, št. 41/01).

II. U G O T O V I T V E

1. Finančni načrt

V finančnem načrtu ministrstva, ki je bil sestavni del proračuna Republike Slovenije za leto 2000 (Uradni list RS, št. 9/00), so bili za odhodke ministrstva predvideni naslednji zneski:

TABELA št. 1: FINANČNI NAČRT ZA LETO 2000						
Naziv	Kto	Sprejeti proračun v 000 SIT	Struktura v %	Veljavni proračun v 000 SIT	Struktura v %	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
Tekoči odhodki	40	572.012	12	619.388	13	108
Tekoči transferi	41	2.202.117	47	2.121.931	46	96
Invest. odhodki	42	303.633	7	356.149	8	117
Invest. transferi	43	1.608.288	34	1.493.488	33	93
Skupaj odhodki		4.685.050	100	4.590.956	100	98

Razlika med sprejetim in veljavnim proračunom izhaja iz prerazporeditev pravic porabe sredstev po sklepih Vlade RS, ki je s sprejetimi ukrepi uravnoteženja proračuna znižala sprejeti finančni načrt ministrstva.

Zaradi omenjenega razloga je veljavni proračun za 94 mio SIT nižji od tistega, ki ga je sprejel Državni zbor RS.

2. Izvrševanje finančnega načrta

Računovodske podlage za izkazovanje odhodkov

Ministrstvo je kot neposredni proračunski uporabnik dolžno izkazovati odhodke v skladu z Zakonom o računovodstvu (ZR, Uradni list RS, št. 23/99). Ta zakon določa priznavanje odhodkov v skladu z računovodskim načelom denarnega toka. To načelo pomeni, da se odhodki evidentirajo takrat, ko so obveznosti plačane.

Zakon o izvrševanju proračuna RS za leto 2000 je določil, da se med odhodke neposrednih proračunskih uporabnikov za leto 2000 vključujejo tudi plačila, ki so bila porabljena do vključno 31. 1. 2001, za poravnavo obveznosti nastalih v letu 2000. Tudi Zakon o izvrševanju proračuna RS je za leto 1999 s podobno določbo podaljšal proračunsko leto do 31. 1. 2000.

Na teh računovodskih podlagah je ministrstvo v zaključnem računu finančnega načrta za leto 2000 izkazalo naslednje odhodke:

TABELA št. 2: REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2000						
Naziv	Kto	Veljavni proračun 2000 v 000 SIT	Realizacija 2000 v 000 SIT	Realizacija 1999 v 000 SIT	Struktura realizacije 2000 v %	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=4/5
Tekoči odhodki	40	619.388	583.505	477.986	13	122
Tekoči transferi	41	2.121.931	2.086.932	2.142.868	47	97
Invest. odhodki	42	356.149	344.432	79.013	8	436
Invest. transferi	43	1.493.488	1.395.836	29.382	32	4751
Skupaj odhodki		4.590.956	4.410.705	2.729.249	100	162

3. Revizijska razkritja

V odhodkih ministrstva so izkazana plačila obveznosti iz leta 1999, ki niso bile plačane do 31. 1. 2000, in tisti del obveznosti iz leta 2000, ki so bile plačane do 31. 1. 2001.

Del obveznosti iz leta 2000, ki niso bile plačane do 31. 1. 2001, je ministrstvo izkazalo v bilanci stanja kot neplačane odhodke v višini 0,5 mio SIT. Navedeni znesek predstavlja sredstva, do katerih je bilo ministrstvo na podlagi veljavnega proračuna upravičeno, vendar pa jih ni imelo na razpolago, in jih ni moglo porabiti za plačilo že zapadlih obveznosti.

Če bi bila sredstva proračuna zagotovljena v višini veljavnega proračuna, bi bili odhodki leta 2000 za 0,5 mio SIT višji od izkazanih. Ta znesek bremeni proračun leta 2001.

3.1 S preskušanjem pravilnosti izkazovanja odhodkov smo razkrili naslednjo napako:

V delu zaključnega računa proračuna RS za leto 2000, ki se nanaša na ministrstvo (posebni del proračuna - bilanca odhodkov), so izkazani višji odhodki, kot bi smeli biti, glede na dejanske odhodke.

3.2. Odhodki ministrstva niso bili povsem v skladu s predpisi. Na revizijskem vzorcu smo razkrili nepravilnosti pri plačah in drugih izdatkih zaposlenim ter pri tekočih transferih.

3.2.1 Tekoči odhodki – plače in drugi izdatki zaposlenim

- Ministrstvo za januar in februar leta 2000 ni obračunavalo nadomestila za letni dopust. Za dneve odsotnosti zaradi dopusta je bila obračunana plača za redno delo.
- Minister je izdal odločbo dvema delavcema za zasedbo delovnih mest izven sistemizacije (kršitev 3. člena Zakona o delavcih v državnih organih, ZDDO, Uradni list RS, št. 5/90, 5/91, 2/91, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94, 41/94, 70/97, 87/97, 38/99).
- Z dvema delavcema je bilo sklenjeno delovno razmerje za delovno mesto, za katerega nista imela pogojev (neustrezne delovne izkušnje).
- Za tajnico državnega sekretarja je bil v sistemizaciji in v odločbi določen višji količnik, kot ga dovoljuje Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalne samouprave (ZRPJZ, Uradni list RS, št. 18/94, 13/95, 36/96, 20/97, 39/99, 86/99, 98/99). V obrazložitvi odločbe je navedeno, da je bil količnik določen v skladu s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, h kateremu je dala soglasje Komisija Vlade RS za kadrovske in administrativne zadeve dne 11. 5. 1999.

V pisnem pojasnilu k prvi alineji te točke ministrstvo navaja, da je za neobračunavanje nadomestila za letni dopust odgovorno Ministrstvo za finance, ki je obračunavalo plače za Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem.

Pojasnilo ne vpliva na ugotovitev računskega sodišča.

3.2.2 Tekoči transferi

Ministrstvo pri dodeljevanju sredstev transferov ni upoštevalo s Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 13/00, 65/00, 97/00, v nadaljevanju: pravilnik) predpisanega postopka dodelitve subvencij in predpisanega načina prevzemanja obveznosti ter izplačil iz proračuna. Ugotovljene so bile naslednje nepravilnosti:

- Ministrstvo je s proračunske postavke 5871 izplačevalo sredstva za izvajanje programov na podlagi zahtevkov, ne da bi bila sklenjena pogodba v pisni obliki (50. člen Zakona o javnih financah, Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, v nadaljevanju: ZJF in 85. člen pravilnika).
- Subvencije so bile v več primerih nakazane v večjem znesku, kot bi lahko bile glede na predložena dokazila o dejanskih stroških in glede na pogodbeno določila.
- V javnem razpisu in razpisni dokumentaciji niso bila dovolj natančno opredeljena merila za dodelitev subvencij (74. člen pravilnika in 53. člen ZJF), to velja za naslednje primere:
 - javni razpis za sofinanciranje turističnih prireditev;
 - javni razpis za sofinanciranje turističnih programov (Uradni list RS, št. 34-35/00);
 - subvencioniranje promocijskih aktivnosti enot malega gospodarstva (Uradni list RS, št. 19/00).
- Zapisnik o odpiranju vlog, prispelih na podlagi javnega razpisa za subvencioniranje promocijskih aktivnosti enot malega gospodarstva (Uradni list RS, št. 19/00), je

podpisal le en član komisije od štirih imenovanih, ki je tudi sam opravil odpiranje vlog. Zapisnik o ocenjevanju ponudb je prav tako podpisal samo en član komisije (76., 77. in 79. člen pravilnika ter 53. člen ZJF).

Ministrstvo je dalo pisno pojasnilo k točki 3.2.2, kjer med drugim navaja, da

- so bila sredstva za proračunsko postavko 5871-Turistična zveza Slovenije opredeljena v državnem proračunu, zato ni potrebno sklepati pogodbe s prejemnikom sredstev;
- je ministrstvo že odpravilo pomanjkljivosti v postopkih odpiranja vlog in ocenjevanja ponudb. V letu 2001 vsi člani komisije podpisujejo zapisnike o odpiranju vlog in ocenjevalne liste.

3.2.3 Podpisovanje odredb za plačilo

Na odredbah za izplačilo iz proračuna v revidiranih primerih ni bilo podpisa predlagatelja odredb, kar pomeni, da notranje kontrole niso delovale tako, kot je opredeljeno v 8. členu Navodil o finančnem poslovanju ministrstva.

3.2.4 Poleg nepravilnosti, razkritih na vzorcu, smo ugotovili tudi nepravilnosti pri preveritvi novih zaposlitev:

V letu 2000 je ministrstvo zaposlilo šest delavcev. Nepravilnosti so bile ugotovljene pri zaposlovanju in določanju dodatkov:

- Minister je izdal odločbe štirim delavcem za razporeditev na delovna mesta, ki niso bila določena v sistemizaciji delovnih mest (kršitev 3. člena ZDDO).
- Za plačo pripravnika je bil določen dodatek (v višini 0,60 količnika), ki je določen za strokovno-tehnične delavce v 15. členu Uredbe o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenim v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih (Uradni list RS, št. 35/96, 5/98, 33/00).

3.2.5 Na podlagi razkritih nepravilnosti sklepamo, da je bila vsota nepravilnosti pri odhodkih ministrstva večja kot 158.591 tisoč SIT in manjša kot 397.838 tisoč SIT, najbolj verjetno je, da je znašala 249.901 tisoč SIT.

III. M N E N J E

V skladu z ugotovitvami iz II. razdelka izrekamo

- o izkazu odhodkov v zaključnem računu finančnega načrta ministrstva za leto 2000 *pozitivno mnenje*,
- o izvrševanju finančnega načrta ministrstva za leto 2000 *negativno mnenje*.

Obrazložitev mnenja o izkazu odhodkov

Z razumnim revizijskim tveganjem računsko sodišče izključuje možnost, da so v izkazu odhodkov v zaključnem računu finančnega načrta ministrstva za leto 2000 pomembne nerazkrite napake. Računsko sodišče meni, da je ministrstvo pravilno izkazalo odhodke v zaključnem računu finančnega načrta za leto 2000.

Obrazložitev mnenja o izvrševanju finančnega načrta

Pomemben delež odhodkov ministrstva je bil v nasprotju s predpisi, ki bi jih moralo ministrstvo spoštovati pri svojem poslovanju.

Odzivno poročilo ni potrebno, ker je bila zahteva za odzivno poročilo podana Ministrstvu za gospodarstvo v revizijskem poročilu o pravilnosti izvrševanja finančnega načrta za leto 2000 Ministrstva za gospodarske dejavnosti.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi 3. odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Vojko A. Antončič,
generalni državni revizor

Poslano priporočeno:

1. Ministrstvo za gospodarstvo,
Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana;
2. Janko Razgoršek,
Betnavska 43, 2000 Maribor;
3. dr. Vlado Dimovski, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve,
Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana;
4. Državni zbor Republike Slovenije,
Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana;
5. arhiv, tu.